

หลักสูตร วิชาการแปรรูปเห็ด
จำนวน ๒๐ ชั่วโมง
กลุ่มวิชา เกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี

ความเป็นมา

จากการส่งเสริมสนับสนุนและมุ่งเน้นการพัฒนาผู้ผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นภูมิปัญญา ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชน ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้รวมทั้งการขยายโอกาสเพื่อ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ดังนั้นการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพการแปรรูปเห็ด เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการ นำภูมิปัญญามาใช้กับทรัพยากรภายในท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ ผู้ประกอบการพัฒนากระบวนการ ผลิตให้มีมาตรฐาน สิ่งที่ขาดไม่ได้คือการพัฒนาสมาชิกในกลุ่มให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการ การ พัฒนาผลิตภัณฑ์รวมทั้งกระบวนการผลิต ทั้งนี้การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในครั้งนี้ย่อมมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ สามารถสร้างรายได้สร้างความมั่นคงยั่งยืนในอาชีพที่ทำอยู่และสุดท้ายจะก่อให้เกิดความเข้าใจ พร้อมทั้ง ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็วและไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมายโดยเฉพาะด้านการ ดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น สิ่งที่ทุกคนควรตระหนัก คือทรัพยากรที่มีอยู่ และการใช้ทรัพยากร ในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์จะต้องลดการใช้ทรัพยากร และใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า การแปรรูปเห็ด ถือเป็นอาชีพสร้างสรรค์อีกอาชีพหนึ่งซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชนที่เป็นกลุ่มแม่บ้านในชุมชน นอกจากนี้แนวคิดในการแปรรูปเห็ด ที่เกิดขึ้นมาจากความคิดและภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีลักษณะที่แปลก ใหม่และจำหน่ายได้ นับเป็นช่องทางหนึ่งในการประกอบอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปเห็ด การปรับปรุงที่ถูกวิธีและสงวนคุณค่าของวัตถุดิบหลักอย่างถูกวิธี และฝึกปฏิบัติการแปรรูปเห็ด พร้อมทั้งวิธีการประยุกต์ดัดแปลงการทำเห็ดชนิดต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจในการ นำ ไปใช้และการนำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกทักษะการแปรรูปเห็ด
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแปรรูปเห็ด

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการแปรรูปเห็ด สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปตำบลพระบาทนาสิงห์

หลักสูตร วิชาการแปรรูปเห็ด
จำนวน ๒๐ ชั่วโมง
กลุ่มวิชา เกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี

ความเป็นมา

จากการส่งเสริมสนับสนุนและมุ่งเน้นการพัฒนาผู้ผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นภูมิปัญญา ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชน ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้รวมทั้งการขยายโอกาสเพื่อพัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ดังนั้นการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพการแปรรูปเห็ด เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการนำภูมิปัญญามาใช้กับทรัพยากรภายในท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ ผู้ประกอบการพัฒนากระบวนการผลิตให้มีมาตรฐาน สิ่งที่ขาดไม่ได้คือการพัฒนาสมาชิกในกลุ่มให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์รวมทั้งกระบวนการผลิต ทั้งนี้การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในครั้งนี้ย่อมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสร้างรายได้สร้างความมั่นคงยั่งยืนในอาชีพที่ทำอยู่และสุดท้ายจะก่อให้เกิดความเข้าใจ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็วและไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมายโดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น สิ่งที่ทุกคนควรตระหนัก คือทรัพยากรที่มีอยู่ และการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์จะต้องลดการใช้ทรัพยากร และใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า การแปรรูปเห็ดถือเป็นอาชีพสร้างสรรค์อีกอาชีพหนึ่งซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชนที่เป็นกลุ่มแม่บ้านในชุมชน นอกจากนี้แนวคิดในการแปรรูปเห็ด ที่เกิดขึ้นมาจากความคิดและภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีลักษณะที่แปลกใหม่และจำหน่ายได้ นับเป็นช่องทางหนึ่งในการประกอบอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปเห็ด การปรับปรุงที่ถูกต้องวิธีและสงวนคุณค่าของวัตถุดิบหลักอย่างถูกวิธี และฝึกปฏิบัติการแปรรูปเห็ด พร้อมทั้งวิธีการประยุกต์ดัดแปลงการทำเห็ดชนิดต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจในการนำไปใช้และการนำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกทักษะการแปรรูปเห็ด
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแปรรูปเห็ด

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการแปรรูปเห็ด สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปตำบลพระบาทนาสิงห์

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๑๖ ชั่วโมง

รวม ๒๐ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการแปรรูปเห็ด

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกการตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ -การลงทุน -การจัดหาวัสดุ,อุปกรณ์ ความต้องการของตลาด ๑.๓ การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ -ความพร้อม -ความต้องการของตลาด -ความรู้ทักษะและเทคนิคต่าง ๆ -เงินทุน	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการแปรรูปเห็ด และผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการแปรรูปเห็ดได้ ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ให้ผู้เรียนฝึกการแปรรูปเห็ดหลากหลายชนิดเพื่อการค้า ๔. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติออกแบบการทำเห็ดชนิดต่างๆและมีความคิดสร้างสรรค์	๑	๖
๒.ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. บอกวิธีการคัดเลือกวัสดุที่เหมาะสมในการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้า ๒.สามารถเตรียมวัสดุในการประกอบอาชีพการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้า	๑. ขั้นตอนการประกอบอาชีพการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้า ๑.๑ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้า ๑.๒ การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขั้นตอนการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้า -แหมมเห็ด	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการแปรรูปเห็ดเพื่อการค้าและผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำแหมมเห็ด ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. ให้ผู้เรียนฝึกการทำแหมมเห็ด	๑	๓

๓.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๑. สามารถบอกวิธีการบริหารการผลิตได้ ๒. สามารถบอกวิธีการจัดการตลาดได้ ๓. สามารถอธิบายการจัดการความเสี่ยงได้	๑.การบริหารการผลิต ๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพการผลิต ๑.๒ การลดต้นทุนการผลิต ๑.๓ การวางแผนการผลิต ๒. การจัดการตลาด ๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้า ๒.๒ การประชาสัมพันธ์	๑. วิทยากรบรรยายความรู้เรื่องการบริหารการผลิตการจัดการตลาดการจัดการความเสี่ยง ๒. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓. ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลแหล่งข้อมูลต่างๆ ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้และจดบันทึก	๑	๒
๔. โครงการประกอบอาชีพการแปรรูปเห็ด	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ ๗. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ดได้	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ด ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ด ๓. องค์ประกอบของโครงการอาชีพการแปรรูปเห็ด ๔. การเขียนโครงการอาชีพ ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง ๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ ๕. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง ๖. กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป	๑	๕

วิธีการการจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. บรรยาย
๒. สาธิต
๓. ฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้ , ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในการแปรรูปเห็ด
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น , สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญ
๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

การวัดแลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับ

ตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร วิชาการแปรรูปเห็ด กลุ่มสนใจ จำนวน 20 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นายสุรียา อัครชาติ)

(ครู กศน.ตำบล/เจ้าหน้าที่งานต่อเนื่อง)

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายทศรัศมี คงยก)

ครู รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน.อำเภอรัตนวาปี

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอรัตนวาปี

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายประเทือง นางาม)

(ประธานกรรมการสถานศึกษา)